

Zāļu valsts aģentūra sniedz informāciju par saņemtiem Covid-19 vakcīnu blakusparādību ziņojumiem

Publicēts: 15.03.2021.

[Covid-19](#) [Preses relīzes](#)

No 2020. gada 28. decembra, kad Latvijā tika uzsākta vakcinācija pret Covid-19, līdz 2021. gada 14. martam Zāļu valsts aģentūrā saņemti 654 ziņojumi par vakcīnu pret Covid-19 iespējamām blakusparādībām. Šajā laikā vakcinācija veikta 79 tūkstošs reižu, ietverot vakcināciju gan ar pirmo, gan ar otro vakcīnas devu. Statistika liecina, ka par konstatētām iespējamām blakusparādībām Latvijā ziņojis aptuveni 1 no 100 vakcinētajiem.

Ikviens ziņojums par Covid-19 vakcīnu blakusparādībām tiek rūpīgi izvērtēts. Ziņojumus izvērtē gan Latvijas Zāļu valsts aģentūra (ZVA), sarežģītos gadījumos piesaistot arī Imunizācijas valsts padomi, Veselības inspekciju un citus speciālistus, gan Eiropas Zāļu aģentūra, kā arī visu Eiropas valstu zāļu aģentūru speciālisti.

Visbiežāk Latvijā ir saņemti ziņojumi par galvenokārt jau zināmām organisma reakcijām un blakusparādībām, kuras norādītas vakcīnu lietošanas instrukcijās un zāļu aprakstos, piemēram, par reakciju vakcīnas injekcijas vietā, paaugstinātu temperatūru, drebuļiem un nogurumu. Saskaņā ar ziņojumos sniegto informāciju, minētās blaknes izzuda 1-2 dienu laikā. Līdzīgas šādas vakcīnu izraisītas reakcijas novērojamas arī citu vakcīnu lietošanas gadījumā.

ZVA uzsver, ka tāpat kā pēc visu vakcīnu un jebkuru zāļu saņemšanas arī pēc Covid-19 vakcīnu ievadīšanas var tikt novērotas šādas organisma reakcijas jeb blakusparādības. Saskaņā ar ziņojumos sniegto informāciju Pfizer-BioNTech un Moderna izstrādātajām vakcīnām blakusparādības mēdz būt izteiktākas pēc vakcīnas otrās devas. Savukārt AstraZeneca vakcīnai tās mēdz būt izteiktākas pēc pirmās devas. Visām vakcīnām blakusparādības visbiežāk rodas pirmajās dienās pēc vakcinācijas, ilgst dažas dienas un tad strauji izzūd. Parasti tās ir mazāk izteiktas vecāka gadagājuma cilvēkiem.

Atgādinām, ka, ja pēc kādas vakcīnas devas saņemšanas tiek novērotas sagaidāmas, taču smagas vai citas organisma reakcijas, kuru rezultātā tiek būtiski pazeminās darbaspējas, jāvēršas pie ģimenes ārsta, kurš pēc konsultācijas var lemt par darbnespējas lapas piešķiršanu.

Šobrīd Latvijā nav apstiprināts neviens letāls gadījums, kuram būtu noteikta cēloniska saistība ar vakcīnu.

No visiem 654 ziņojumiem, kas Zāļu valsts aģentūrā saņemti līdz 14. martam, ZVA ir saņēmusi arī sešus ziņojumus, kuros sniegta informācija par letāliem gadījumiem, kas ir notikuši vairāku dienu laikā pēc vakcinācijas. Viens cilvēks miris 60 – 69 gadu vecumā, trīs 70 – 79 gadu vecumā, divi 80 – 89 gadu vecumā.

Četros gadījumos persona mirusi 10 līdz 17 dienu laikā pēc vakcīnas saņemšanas, bet divos gadījumos – trīs dienas pēc vakcīnas saņemšanas.

Šobrīd pilnībā izvērtēti ir četri no sešiem gadījumi. Trīs gadījumos konstatēts, ka nāves iestāšanās nav saistīta ar vakcināciju, bet vienā gadījumā datu nepietiekamības dēļ nav iespējams izdarīt konkrētus secinājumus. Vienā no izmeklētajiem gadījumiem secināts, ka nāve iestājusies Covid-19 izraisīta abpusēja plaušu karsoņa dēļ (pneimonija). Otrā gadījumā par personas nāves cēloni noteikts plaušu karsonis uz multiplu hronisku slimību fona. Savukārt trešā gadījumā nāve iestājusies vairāku nopietnu hronisku slimību dēļ. Ceturtajā gadījumā nebūs iespējams noskaidrot nāves iemeslu, jo radnieki ir atteikušies no autopsijas veikšanas, kas ir nepieciešama šādas informācijas noskaidrošanai.

Pārējos divos gadījumos turpinās izvērtēšana, jo pēc iesniegtiem ziņojumiem par pacientiem ir pieprasīta informācija no ģimenes ārsta un slimnīcas.

ZVA informē, ka, uzsākot plašu vakcināciju, kā prioritārās grupas tiek vakcinēti gados vecāki cilvēki. Turklāt jāapzinās, ka vakcinācija pret Covid-19 nemazina arī citu iemeslu izraisītu mirstību. Jebkuras masu vakcinācijas laikā, kad tiek vakcinēti vairāki miljoni cilvēku, var tikt novēroti nāves gadījumi, arī neilgi pēc vakcinācijas. Tomēr tas nenozīmē, ka šo cilvēku nāvi noteikti izraisījusi vakcīna.

Latvijā nav iesniegts neviens ziņojums par trombu veidošanās gadījumiem pēc Covid-19 vakcinācijas.

Par sociālos tīklos izskanējušo gadījumu

Atsaucoties uz 13.martā sociālajos tīklos izskanējušo gadījumu par kāda cilvēka gados nāvi vairāku dienu laikā pēc AstraZeneca Covid-19 vakcīnas saņemšanas, Zāļu valsts aģentūra uzsver, ka šobrīd nav apstiprināta minētā gadījuma cēloņasaistība ar vakcīnu.

Lai sniegtu atzinumu, vai šāda cēloņasaistība pastāv, vispirms ir nepieciešams saņemt ziņojumu par šo gadījumu un ZVA ekspertiem tas ir jāizvērtē.

ZVA ir uzrunājusi gan ģimenes ārstu, gan ārstniecības iestādi, prasot sniegt ziņojumu par šo gadījumu. Ziņojums tiks iesniegts un pēc tam stingri un rūpīgi izvērtēts.

Visi saņemtie ziņojumi un visi dati par vakcīnu pret Covid-19 lietošanu tiek nepārtraukti uzraudzīti un analizēti, lai pasargātu sabiedrības veselību un izslēgtu jebkādu risku.

Zāļu valsts aģentūra un Veselības inspekcija kā uzraugošā iestāde seko līdzi situācijai un situācijas analīzei arī Eiropas Zāļu aģentūrā.

Saskaņā ar ES izstrādāto nepārtrauktas Covid-19 vakcīnu drošuma uzraudzības plānu šo vakcīnu uzraudzība tiks veikta ievērojami intensīvāk nekā citām zālēm, lai nodrošinātu jaunas drošuma informācijas ātru identificēšanu, apkopošanu un analīzi. Šie pasākumi arī ļauj normatīvā regulējuma iestādēm ātri izvērtēt jaunākos datus no dažādiem informācijas avotiem un nepieciešamības gadījumā veikt visas nepieciešamās reglamentējošas darbības sabiedrības veselības aizsardzībai.

Zāļu valsts aģentūra aicina pacientus vērsties pie sava ārsta, ja pēc vakcīnas saņemšanas rodas bažas par novērotajām blakusparādībām. Gan ārsts vai farmaceits, gan pacients var ziņot par konstatētām zāļu, to vidū arī vakcīnu, izraisītām blakusparādībām Zāļu valsts aģentūrai. Ziņojumu var iesniegt arī elektroniski Zāļu valsts aģentūras tīmekļvietnē www.zva.gov.lv > "[Zinot par zāļu blaknēm, negadījumiem ar ierīcēm un biovigilanci](#)".

Sniedzot informāciju par zāļu blakusparādībām, Latvija vienmēr ievērojusi atklātības un neatkarīgas informācijas sniegšanas principu, tāpēc aktuālā informācija par saņemtajiem blakusparādību ziņojumiem regulāri tiek publicēta Zāļu valsts aģentūras tīmekļvietnē www.zva.gov.lv sadaļā "Pacientiem un sabiedrībai > Zāles > Vakcīnas pret Covid-19 > [Ziņojumi par blaknēm](#)".

Zāļu valsts

Autors: aģentūra

<https://www.spkc.gov.lv/lv/jaunums/zalu-valsts-agentura-sniedz-informaciju-par-sanemtiem-covid-19-vakcinu-blakusparadibu-zinojumiem>